

Politikk og demokrati

Val og politiske parti

Demokrati

- Demokrati:
- <https://www.dittvalg2017.no/artikkel/72976>
- I eit demokrati kan du påvirka politikarane også mellom val
<https://www.dittvalg2017.no/artikkel/74746>
- Fordeling av makta: <https://www.dittvalg2017.no/artikkel/74834>

- Diktatur:

- <https://www.dittvalg2017.no/artikkel/72976?selectedVideoid=190477>

Val 2017

- I september kvart fjerde år skal det veljast 169 representantar frå 19 fylker til Stortinget.
- Dei som har fylt 18 år innan utgangen av valåret, og er norske statsborgarar , har røysterett ved stortingsval
- Sjølve valet vert gjort ved personleg frammøte i eit vallokale på valdagen, eller gjennom førehandsrøysting.
- Førehandsrøystinga vert organisert av den kommunen du bur i. På Voss vert førehandsrøystinga gjort på Tinghuset.

Valoppgjeret

- ▶ I Noreg har me forhaldstalsval, det vil seie at dei ulike partia får inn representantar i forhold til kor mange som røystar på dei.
- ▶ Landet er delt opp i 19 valdistrikt. Folketalet i kvart fylke er utgangspunktet for tildelinga av antal stortingsplassar. For å sikre at fylker med lite innbyggjarar vert representert, bruker ein ei utrekning der ein kombinerar folketal med areal.
- ▶ Dei største partia vil etter den norske modellen få fleire mandat per røyst enn det små parti får. Dersom 4 mandat skal fordelast i eit fylke der 9 parti stiller til val, vil ikkje alle partia bli representert.

Sperregrensa

- Dette er ei ordning ved val som regulerer kva parti som får ta del i fordelinga av plassar i Stortinget.
- Noreg har ei sperregrense for deling av utjamningsmandat ved stortingsval på 4 %. Det vil seie at for å ta del i fordelinga av utjamningsmandat må eit parti få meir enn 4 % av røystene.
- Dette betyr at parti som får mindre enn 4 % av røystene rissikerar å ikkje få nokre mandat på stortinget.
- <https://www.dittvalg2017.no/artikkel/74684>

Dei ulike partia

- ▶ Ved årets val er det totalt 322 lister ein kan velje frå. Men mange av desse listene er parti som berre stiller lister i enkelte fylker.
- ▶ Det er 13 parti som stiller lister i alle fylker. Her partia rangert frå høgre mot venstre på den politiske skalaen:
- ▶ Alliansen, Demokratane, Liberalistane, De Kristne, Framstegspartiet, Høgre, Venstre, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Arbeidarpartiet, Miljøpartiet Dei Grøne, Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Meiningsmålingar og valgomatar

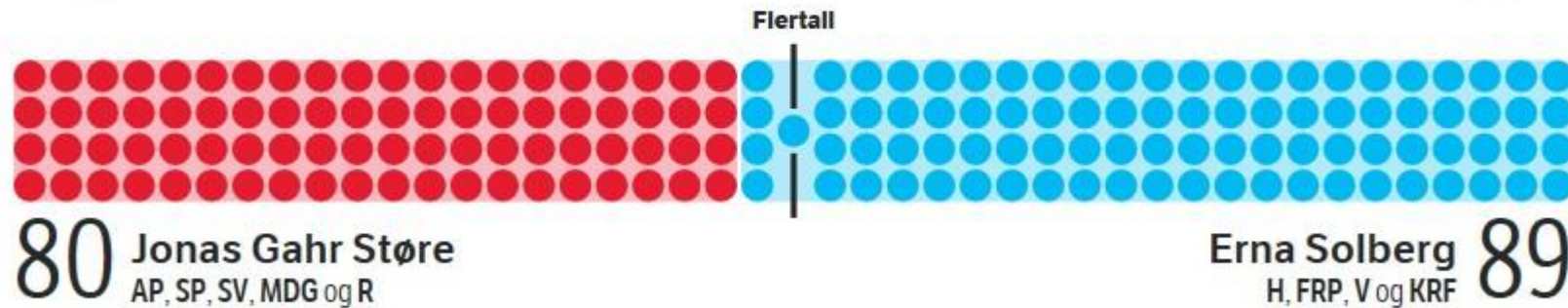
- I tida før valet vert det utført mange meiningsmålingar. Desse målingane vert publisert på nettsida pollofpolls.no. På denne sida kan ein følge utviklinga til dei ulike partia over tid.
- Nettsida flertall.no er ei side som reknar ut kor sannsynlegheitsgraden fro kven som kjem på Stortinget etter valet. Dei tek utgangspunkt i meiningsmålingane på pollofpolls.no.
- Valgomater er spørsmål og svar som skal gje deg ein peikepinn på kva for eit parti som passar dine meiningar best.
- Den største valgomaten er [NRK](http://nrk.no) sin, den blir tatt av over 1 million mennesker før valet. Valgomatane skal vera eit hjelpemiddel for dei som skal røyste.

Valresultatet 2017

Hvem har flertall?

Det kreves 85 av i alt 169 mandater for å danne flertall

Erna Solberg blir statsminister, ettersom H, FRP, V og KRF har flertall med 89 av i alt 169 mandater.

Valresultatet 2017

